യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 5✓
(ഉപശമപ്രകരണമ്)/സർഗ 59✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ഇത്യു+ക്ത്വാ ഭഗവാ-നേനം സുരഘ്നം രഘുനന്ദന .
യയൗ+ സ്വമേവ രുചിരം/ മാണ്ഡ+വ്യോ മൗന-മണ്ഡലമ് .. 1

ഗതേ വരമുനൗ രാജാ ഗ+ത്വൈ/കാന്തമ-നിന്ദിതമ് .
ധിയാ സംചിന്തയാ-മാസ കോ നാമാഹ-മിതി+ സ്വയമ് .. 2

നാഹം മേരുർ/ന മേ മേരുർ/ജഗ+ന്നാഹംൻ ന മേ ജഗത് .
നാഹം ശൈലാ ന മേ ശൈലാ ധരാ നാഹംൻ ന മേ ധരാ .. 3

കിരാത-മണ്ഡലംൻ നേദം മമ നാഹംഞ്ച മണ്ഡലമ് .
നിജ-സംകേത-മാത്രേണ കേവലംൻ ദേശ ഏവ മേ .. 4

ത്യക്തോ മയൈഷ സംകേതോ നാഹംൻ ദേശോ ന വൈഷ മേ .
ഇദാനീംൻ നഗരം ശിഷ്ട-മേഷ ഏവാ+ത്ര നിശ്ചയഃ .. 5

പതാകാ-വന-പങ്ക്ത്യാ+ഢ്യാ ഭൃ+ത്യോ/പവന-സംകുലാ .
ഗജാ+ശ്വ/സാമന്ത-യുതാ പുരീ നാഹംൻ ന മേ പുരീ .. 6

വ്യർഥ-സംകേത-സംബന്ധം സംകേത-വിഗമേ+ ക്ഷതമ് .
ഭോഗവൃന്ദംങ്ങ് കലത്രംഞ്ച് ച നാഹംൻ നൈത+ന്മമാ-ഖിലമ് .. 7

ഏവംസ-ഭൃ+ത്യം സബലം സവാഹന-പുരാ+ന്തരമ് .
നാഹം രാജ്യംൻ ന മേ രാജ്യം സംകേതോ ഹ്യയമാ-കുലഃ .. 8

ദേഹ-മാത്ര-മഹം മന്യേ ഹസ്ത-പാദാദി-സംയുതമ് .
ത-ദി-ദംൻ താവദാ+ശ്വന്ത/രല-മാലോ-കയാ+മ്യഹമ് .. 9

തദത്ര താവ+ന്മാംസാസ്ഥി നാഹ-മേതദ-ചേതനമ് .
ന ചൈത+ന്മമ സംശ്ലേഷ-മേത്യബ്/ജസ്യ യഥാ ജലമ് .. 10

മാംസംഞ്ച് ജഡംൻ ന തദഹംൻ നൈവാഹം രക്ത-മപ്യലമ് .
ജഡാ+ന്യസ്ഥീനി നൈവാഹംൻ ന ചൈതാനി മമ ക്വചിത് .. 11

കർമേന്ദ്രിയാണി നൈവാഹംൻ ന ച കർമേന്ദ്രിയാണി മേ .
ജഡംയ് യത്കില ദേഹേ/സ്മിംസ്/തദഹംൻ നൈവ ചേതനഃ .. 12

നാഹം ഭോഗാ ന മേ ഭോഗാ ന മേ ബു+ദ്ധീന്ദ്രി-യാണി ച .
ജഡാ+ന്യസത്-സ്വരൂപാണി ന ച ബുദ്ധീ+ന്ദ്രി-യാ+ണ്യഹമ് .. 13

മൂലം സംസൃതി-ദോഷസ്യ മനോ നാഹംഞ്ജ ഡം ഹി തത് .
അഥ ബുദ്ധി-രഹംകാര ഇതി ദൃഷ്ടിർ/മനോമയീ .. 14

മനോബു+ദ്ധീന്ദ്രി-യാ+ദ്യന്തോ ഭൂതകോശ+ശ്ചല+ദ്വപുഃ .
നാഹമേവം ശരീരാദി ശിഷ്ട-മാലോ-കയാ+മ്യഹമ് .. 15

ശേഷസ്തു ചേതനോ ജീവഃസ് സ ചേ+ച്ചേ+ത്യേന ചേതതി .
അന്യേന ബോധ്യ-മാനോ്ഽസൗ നാത്മ-തത്ത്വ-വപുർ-ഭവേത് .. 16

ഏവംഞ്ജ ത്യജാമി സംവേദ്യംഞ്ജ ചേത്യംൻ നാഹം ഹി തത്കില .
ശേഷോ വികല്പ-രഹിതോ വിശുദ്ധ-ചിദഹം-സ്ഥിതഃ .. 17

ചിത്ര-മേഷോ്ഽസ്മി ലബ്ധാത്മാ ജാതഃഖ് കാലേന കാര്യവാൻ .
ഏഷ സോ്ഹ-മന+ന്താത്മാ നാ+ന്തോ്ഽസ്യ പരമാ+ത്മനഃ .. 18

ബ്രഹ്മണീ+ന്ദ്രേ യമേ വായൗ സർവ-ഭൂത-ഗണേ തഥാ .
സ ഏഷ ഭഗവാ-നാത്മാ തന്തുർ/മുക്താ+സ്വിവ+ സ്ഥിതഃ .. 19

ചി+ച്ഛക്തി-രമലാ സൈഷാ ചേ+ത്യാ-മയ-വിവർജിതാ .
ഭരിതാ-ശേഷ-ദി+ക്കുഞ്ജാ ഭൈരവാ-കാര-ധാരിണീ .. 20

സർവ-ഭാവഗതാ സൂക്ഷ്മാ ഭാവാഭാവ-വിവർജിതാ .
ആ+ബ്രഹ്മ/ഭുവനാ+ന്തഃസ്-സ്ഥാ സർവശക്തി-സമുദ്ഗികാ .. 21

സർവ-സൗന്ദര്യ-സുഭഗാ സർവ+പ്രാകാ+ശ്യ/ദീപികാ .
സർവ-സംസാര-മുക്താനാംൻ ത+ന്തുരാ-തത-രൂപിണീ .. 22

സർവാ-കാര-വികാരാ+ഢ്യാ സർവാ-കാര-വിവർജിതാ .
സർവ-ഭൂതൗ/ഘതാംയ് യാതാ സർവദാ സർവതാംങ്ജ ഗതാ .. 23

ചതുർദശ-വിധാ+ന്യേഷാ ഭൂതാനി ഭുവനോ-ദരേ .
ഏത+ന്മയീയംങ്ജ കലനാ ജാഗതീ/ വേദനാ+ത്മികാ .. 24

മി+ഥ്യാവ/ഭാസ-മാത്രംൻ തു സുഖ-ദുഃഖ-ദശാ-ഗതിഃ .
നാനാകാര-മയാ-ഭാസഃസ് സർവ-മാത്-മൈവ ചിത്പരാ .. 25

സോ്യ-മാത്മാ മമ+ വ്യാപീ സേയംയ് യദവ-ബോധനമ് .
സേയമാ-കലിതാങ്ജ/ഗാഭാ/ കരോതി നൃപ-വിഭ്രമമ് .. 26

അസ്യാ ഏവ+ പ്രസാദേന മനോ ദേഹരഥേ+ സ്ഥിതമ് .
സംസാര-ജാല-ലീലാസു യാതി വൽഗതി നൃ+ത്യതി .. 27

ഇദം മനഃശ്/ശരീരാദി/ ന കിംചിദപി വസ്തുതഃ .
നഷ്ടേ ന കിംചി-ദ+പ്യസ്മിൻ/പരി-ന+ശ്യതി പേലവേ .. 28

ജഗ+ജ്ജാലമയംൻ നൃത്തമിദംഞ്ച് ചിത്ത-നടൈസ്/തതമ് .
ഏതയൈ/വൈകയാ ബു+ദ്ധ്യാ ദൃ+ശ്യതേ ദീപ-ലേഖയാ .. 29

കഷ്ടം മുധൈവ മേ ചിന്താ നി+ഗ്ര-ഹാനു+ഗ്രഹ+സ്ഥിതൗ .
ബഭൂവ ദേഹ-നിഷ്ഠേഹ ന കിംചി-ദപി ദേഹകമ് .. 30

അഹോ+ ത്വഹം പ്രബു+ദ്ധോ്സ്മി ഗതംൻ ദുർദർശനം മമ .
ദൃഷ്ടംൻ ദ്രഷ്ടവ്യ-മഖിലം പ്രാപ്തം പ്രാപ്യ-മിദം മയാ .. 31

സർവംങ്ച് കിംചി-ദിദംൻ ദൃശ്യംൻ ദൃശ്യതേ യജ്-ജഗദ്/ഗതമ് .
ചി+ന്നി+ഷ്പന്ദാംശ-മാത്രാംശാൻ-നാന്യത്/കിംചന ശാശ്വതമ് .. 32

ക്വ തൗ കീദൃ+ഗ്വിധൗ/ വാപി/ കിംൻ നിഷ്ഠൗ/ വാ കിമാ+ത്മകൗ .
നിഗ്രഹാനു+ഗ്രഹൗ ലോകേ ഹർഷാ-മർഷ+ക്രമൗ തഥാ .. 33

കിം സുഖം കിംൻ നു വാ ദുഃഖം സർവം ബ്ര+ഹ്മേദ-മാതതമ് .
അഹമാസം മുധാ മൂഢോ/ ദിഷ്ട്യാ മൂഢോ്സ്മ്യഹം സ്ഥിതഃ .. 34

കിമസ്മി+ന്നേവ-മാലോകേ/ ശോ+ച്യതേ കിംവ് വിമുഹ്യതേ .
കിം പ്രേ+ക്ഷ്യതേ കിംങ്ച് ക്രിയതേ+ സ്ഥീയതേ വാഥ ഗമ്യതേ .. 35

കിംചി-ദേവ-മിദംൻ നാമ ചിദാകാശേ വിരാജതേ .
നമോ നമസ്തേ നിസ്-തത്ത്വ ദിഷ്ട്യാ ദൃഷ്ടോ്സി സുന്ദര .. 36

അഹോ നു സംപ്ര-ബുദ്ധോ്+സ്മി സമ്യഗ്/ജ്ഞാത-മലം മയാ .
നമോ മ+ഹ്യ-മനന്തായ സമ്യഗ്/ജ്ഞാനോദ-യായ ച .. 37

വിഗത-രഞ്ജന-നിർവിഷയ+സ്ഥിതിർ-
ഗത-ഭവ+ഭ്രമ-രഞ്ജിത-വർജിതേ .
സ്ഥിര-സുഷുപ്ത-കലാഭി-ഗതസ്-തതഃസ്-
സമ-സമംൻ നിവ-സാ+മ്യഹ-മാത്മനി .. 38

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോപായേ-ഷൂപ-ശമ+പ്രകരണേ സുരഘു-വിശ്രാന്തിർ-നാമൈ-കോന-ഷഷ്ടി-തമഃസ് സർഗഃ .. 59 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
5.11.2023